

2/2014. számú РЈЕ határozat (на српском: Одлука РЈЕ број 2/2014.)

ВРХОВНИ СУД

2/2014.РЈЕ

Грађанско одељење при Врховном суду, у предмету некоректности одређених одредби потрошачких кредита (подразумевајући под тим уговоре за кредите, зајмове и финансијске лизинге) са валутном клаузулом – које РЈЕ број 6/2013. није оценила – на основу 161. Закона из 2011. године о организацији и управљању судовима (у даљем тексту: Закон о судовима) на основу тачке б) става (4) § 34. делујући у оквиру већа за усаглашавање прописа у корист даљег развоја судске праксе, доноси следећу

Одлуку о усаглашавању прописа:

1. Одредба уговора о кредиту са валутном клаузулом у којој курсни ризик – у замену за повољније каматне стопе – без ограничења сноси потрошач, је уговорна одредба из главне делатности, те се њена некоректност не може испитивати као основно правило.

Некоректност ове одредбе се може испитивати и утврдити само ако је за просечног потрошача, који је генерално обавештен, разумно опрезан и обазрив (у даљем тексту: потрошач) њен садржај у тренутку закључења уговора – узимајући у обзир текст уговора као и обавештења добијена од финансијске институције – био нејасан или неразумљив.

Ако је потрошач услед неадекватне информације или недостатка информација пружених од стране финансијске институције основано сматрао да курсни ризик није стваран, или да њега само у ограниченој мери оптерећује, одредба уговора која се односи на курсни ризик је некоректна, а као резултат тога уговор је делимично или у целости ништаван.

2. Уговорна одредба која омогућава једнострану измену уговора је некоректна, ако она није у складу са принципима утврђеним у тачки 6. мишљења РК (Грађанског одељења – примедба преводиоца) број 2/2012. (од 10. децембра) о праведности некоректне једностране измене уговора у општим условима уговора које користе финансијске институције за потрошачке кредите (принцип јасне и разумљиве формулације; принцип таксативног навођења; принцип објективности; принцип реалности и пропорционалности; принцип транспарентности; принцип могућности опозива; принцип симетрије).

На основу ових принципа, уговорне одредбе које регулишу могућност једностране измене уговора ће бити коректне ако за потрошача јасно и на разумљив начин утврђују на који начин и у којој мери промена околности наведених у листи узрока у складу са мишљењем РК, утиче на обавезу потрошача према уплати; уједно омогућава његову проверљивост, да је до једностране измене уговора дошло у складу са одредбама уговора придржавајући се принципа пропорционалности, реалности и симетрије.

3. Некоректно је да се приликом исплате примењује куповни курс, а приликом отплате продајни курс утврђен од стране финансијске институције (разнородне курсне листе). Наиме, тиме се потрошачу не пружа непосредна услуга, стога то за њега значи неоправдане трошкове. Ове одредбе су некоректне и због тога што економски разлози њихове примене нису јасни, разумљиви и транспарентни за потрошача. Уместо куповног и продајног курса који се налази у уговорима о потрошачком кредиту са валутном клаузулом, као мерило за прерачунавање, односно, као део уговора, се користи званични курс Мађарске националне банке, узимајући у обзир привремену законску одредбу у ставу (2) § 231. Грађанског законика, све док их није заменила принудна законска одредба.

Врховни суд отказује начелну судску одлуку објављену под бројем ЕВН.2013.Г.10.

Образложење

I.

Грађанско одељење при Врховном суду у својству већа за усаглашавање прописа (у даљем тексту: веће за усаглашавање прописа) у одлуци РЈЕ број 6/2013 није заузело став у вези са многим питањима која се тичу

некоректности појединих одредби уговора о девизном потрошачком кредиту са валутном клаузулом. Разлог томе је што су неке законске одредбе 4. Закона Грађанског законика (у даљем тексту: Грађански законик) из 1959. године које се односе на ова питања постале део мађарског правног система делимично имплементацијом смерница ЕУ, те је и у њиховој примени потребно тумачење правила Европске Уније, што је - у случају сумње - у искључивој надлежности Европског суда правде. Приликом доношења одлуке РЈЕ број 6/2013 било је очекивано да ће Европски суд правде у кратком временском року донети пресуду у процесу доношења прелиминарне одлуке коју је поднео Врховни суд. Европски суд правде је 30. априла 2014. године изрекао пресуду под бројем С-26/13, која садржи смернице у вези са правним питањима која нису решена одлуком РЈЕ број 6/2013. У светлу и тумачењу тамо објашњеног, Веће за усаглашавање прописа – допуњавајући одлуку РЈЕ број 6/2013 – морао је да одлучи о следећим питањима:

1) Да ли је уговор о потрошачком кредиту са валутном клаузулом, као тип уговора, некоректан због тога што курсни ризик – у замену за повољнији кредит – без ограничења сноси потрошач (тачка 2. ф. одлуке РЈЕ број 6/2013)?

2) Да ли давање неодговарајућег (погрешног, контрадикторног, непотпуног, нејасног, неразумљивог) обавештења од стране финансијске институције у вези са курсним ризиком – услед недостатка транспарентности - проузрокује некоректност одредби у уговору које се односе на курсни ризик (став 4 образложења уз тачку 3. РЈЕ број 6/2013)?

3) Када услов уговора који омогућава једнострану измену уговора испуњава принцип транспарентности (тачка 6. одлуке РЈЕ број 6/2013)?

4) Да ли одредба која прописује да се приликом исплате примењује куповни, а приликом отплате продајни курс може сматрати некоректним условом уговора; ако се сматра некоректним, које су њене правне последице (последњи став образложења уз тачку 5. одлуке РЈЕ број 6/2013)?

II.

Врховни тужилац је у вези са поменутиим питањима образложио следећи став:

1) У случају уговора о потрошачком кредиту са валутном клаузулом, не може се проучавати као ништаван и некоректан уговорни услов пребацивања курсног ризика на потрошача, уколико су релевантну уговорну клаузулу странке појединачно договориле у оквиру аутономије уговарања и тржишних услова. У супротном, некоректност одредбе као дела главне услуге се може испитивати, ако је њена саджина приликом закључења уговора нејасна и неразумљива за потрошача.

2) Ако су испуњени услови за испитивање некоректности, давање погрешних информација од стране финансијске институције у вези са курсним ризиком може проузроковати некоректност одредби уговора које се односе на курсни ризик услед недостатка транспарентности.

3) Одредба уговора која омогућава једнострану измену уговора испуњава услов транспарентности ако су основни принципи њеног настанка у потпуности у складу са законским захтевима, ако су услови затворени, принципи одређивања цена јасни и могу се лако пратити, и постоје наведене везе. Приликом проучавања валидности клаузула уговора који омогућавају једнострану измену уговора односно приликом примене важећих уговорних клаузула, задатак суда је да процени да ли уговорна клаузула одговара законским условима и наведеним принципима, односно да испита да ли се измена уговора, заснива на принципима реалности, пропорционалности и симетрије.

4) У тачки 1. РЈЕ број 6/2013, веће за усаглашавање прописа је већ утврдило да прерачунавање не значи услугу конверзије, већ израчунавање из једне валуте у другу исплаћеног односно уплаћеног новца на основу курса у тренутку реализације. Ако на основу тога суд закључи да је уговорна клаузула која се односи на прерачунавање некоректна, на место овог услова ступа на снагу привремена одредба националног права која је у периоду покривеном одлуком о усаглашавању права садржана у ставу (2) § 231 Грађанског законика.

III.

1. Веће за усаглашавање прописа по питањима 1. и 2. је дало сажет одговор у тачки 1. диспозитива одлуке пошто су они повезани. У смислу става (1) § 209. Грађанског законика: „некоректан је општи уговорни услов односно онај услов из потрошачког уговора који није појединачно договорен, ако права и обавезе странака које проистичу из уговора уговарач једнострано и неоправдано утврђује на штету потписника уговора кршењем захтева добронамерности и часности.“ Из ове одредбе

следи да се појединачно договорен уговорни услов не може сматрати некоректним. У смислу смернице већа став (2) члан 4. 93/13/ЕГК од 5. априла 1993. године (у даљем тексту: Смерница) о некоректним условима који се примењују у уговорима са потрошачима, а имплементиран у Грађански законик у смислу става (5) § 209. одредбе закона о некоректним уговорним условима не могу се применити на уговорне клаузуле које утврђују главну делатност, односно одређују однос услуге и противуслуге, уколико су оне иначе јасне и разумљиве.

Европски суд правде је у пресуди која се односи на предмет под бројем С-26/13. заузео став да се уговорним условима „примарног предмета уговора“ односно „главне делатности“ могу сматрати они, који одређују услугу која је карактеристична за уговор. На основу тачке (1) одлуке РЈЕ број 6/2013. карактеристика уговора о кредиту са валутном клаузулом је, између осталог, да се код ове врсте уговора дужник у датом временском периоду задужио у девизама под повољнијим каматним стопама од тада карактеристичног кредита у форинтама, из чега произлази да он сноси последице кретања девизног курса (курсни ризик). Међутим, само по себи то, да правила ношења са курсним ризиком спадају у главне услуге, не искључује испитивање некоректности ових одредаба уговора, у оним случајевима, када ове одредбе нису јасне, нису разумљиве – узимајући у обзир и обавештења добијена од финансијске институције.

Чињеница, да ли су одредбе датог уговора које се односе курсне ризике јасне, односно разумљиве, може се испитати упркос томе што је већина уговора о кредиту са валутном клаузулом склопљена пре доношења измене Грађанског законика из 2009. године законом 31. Наведеном изменом, која је ступила на снагу 22. маја 2009. године имплементирани су одредбе Смернице и у Мађарској због уласка у Европску Унију односно у оквиру Споразума о придруживању који је проглашен законом 1. из 1994. године, у периоду када су уговори закључивани. Измена регулатива додала је одредбу, имајући у виду став (4) § 209 Грађанског законика у односу на одредбе Смернице, према којој: „некоректност-општих услова уговора и услова уговора о којима се није појединачно договарало сама по себи је основана, ако услов није јасан или није разумљив.“ Закључујући из образложења пресуде број С-26/13 Европског суда правде морају се узети у обзир све регулације националног суда и националних закона, и колико год је то могуће, тумачити у датој области према тексту и циљевима Смернице на такав начин да се дође до резултата у складу са циљем Смернице, осим, када би то довело до тумачења закона *contra legem* (тачке 64. и 65.). С обзиром на то да се ни из једног става мађарског закона од пре 22. маја 2009. године не може

закључити да се не могу примени неправилно имплементирана правила Смернице која се односе на разумљивост и јасност, релеватни прописи се тумаче на основу Смернице.

Због тога је неопходно испитати, да ли је био јасан, разумљив онај услов уговора по којем курсни ризик сноси потрошач, а који је битан елемент конструкције датог кредита.

У смислу става (3) § 205. Грађанског законика странке су дужне да сарађују приликом закључења уговора и треба међусобно да размењују информације о свим важним околностима које су релевантне за уговор који се закључује. Ову општу обавезу сарадње и пружања информација у случају уговора о кредиту – не рачунајући овде и уговоре о финансијском лизингу – са валутном клаузулом са странкама у својству потрошача § 203. 112. Закона о банкама из 1996. године, који је престао да важи конкретизује тако, што финансијска институција треба да предочи ризике које сноси клијент, а који се налазе у уговору, а клијент потписивањем потврђује да је исто примио на знање.

Поред ових одредби, основни значај има и захтев који је изложен у пресуди Европског суда правде у предмету под бројем С-26/13, да потрошачу треба пружити стварне могућности за упознавање свих услова (тачка 67) и свих последица уговора (тачка 70). Под појмом потрошача не подразумева се конкретан потрошач, већ „просечан потрошач, који је генерално обавештен, разумно опрезан и обазрив“ (тачка 74). А то, да ли је потрошач који је протумачен на горе наведен начин, био способан да схвати евентуалне, по њега неповољне економске последице курсног ризика, такође треба проценити аналогном применом излагања Европског суда правде о примени разнородних курсних листа. Према овом то треба проценити „у односу на скуп релевантних чињеничних елемената“, то јест, у том смислу значајан је не само садржај, текст уговора, већ и „реклама и информација објављена“ приликом закључења уговора (тачка 74). По ставу (1), члану 4. Смернице, као и на основу имплементираних става у ставу (2) § 209. Грађанског законика приликом утврђивања некоректности-услова једног уговора, треба узети у обзир све околности – па тако и добијене информације - које воде до закључења уговора.

У случају када је из текста уговора и информација које пружа финансијска институција јасно препознатљиво за конкретног потрошача процењеног кроз критеријуме „просечног потрошача“, да курсни ризик сноси он сам без ограничења, и да за њега неповољна промена курса нема горњу

границу, не може се утврдити некоректност испитиване клаузуле узимајући у обзир став (5) § 209. Грађанског законика.

Према томе, ако је потрошач примио информације које су прописане у закону, потписао изјаву која обелодањује ризик, онда – осим ако се не докаже супротно – то треба оценити тако, да је неограничен курсни ризик чије последице сноси он сам, био за њега јасан и разумљив, односно требао је бити. Финансијска институција мора да докаже да се информисање потрошача десило на овај начин.

Међутим, ако уговорна одредба о курсном ризику коју без ограничења сноси потрошач за њега није јасно препознатљива, односно разумљива, из разлога који се приписују финансијској институцији, постоје услови за утврђивање некоректности уговора.

Наиме, могло је да се деси да је – и поред јасне формулације уговора и изјаве која открива курсни ризик – приликом закључивања уговора, на основу информације коју је добио од финансијске институције, потрошач са разлогом мислио да ризик који сноси он сам није реалан, нема реалну могућност, или да је она у одређеној мери ограничена (постоји неки максимум). То је случај када је потрошач од финансијске институције, од њеног представника добио конкретне, наизглед кредибилне, међутим, касније се испоставило, погрешне, нетачне информације о могућем формирању промене курса, о његовој максималној мери. У том случају су одредбе уговора које су биле у додиру са неодговарајућим (погрешним, двосмисленим, нејасним) информацијама, некоректне, и проузрокују делимичну или потпуну ништавност уговора.

Чињеницу неодговарајућег информисања и његову последицу, да одредба уговора о курсном ризику за њега није била јасна и разумљива, мора доказати потрошач.

2. Одредбе уговора, које омогућавају једнострану измену уговора су некоректне, ако нису у складу са изложеним у тачки 6. мишљења РК број 2/2012 (од 10. децембра) о некоректности права на једнострану измену уговора садржаним у општим условима уговора о потрошачком кредиту од стране финансијске институције на следећи начин: „Некоректна је она клаузула о једностраној измени уговора, која финансијској институцији која склапа уговор са потрошачем пружа неоправдану и једнострану предност на штету потрошача“. Клаузула која се односи на једнострану измену уговора је некоректна-нарочито – под условом да не крши закон – уколико:

а) њен садржај за потрошача није јасан, није разумљив (принцип јасне и разумљиве формулације);

б) услови једностране промене услова уговора нису таксативно наведене, тј. недостаје листа узрока, или постоји листа узрока, али је она само индикативна (принцип таксативног навођења);

в) услови једностране промене услова нису објективне природе, тј. страна која уговара са потрошачем има начин да проузрокује настанак услова, утиче на њих, утиче на меру промена које доводе до разлога за промене (принцип објективности);

г) услови наведени у листи узрока не утичу заиста на каматну стопу, трошкове односно накнаде, или не утичу у мери у којој се мењају околности (принцип реалности и пропорционалности);

д) потрошач није могао да предвиди, у којој мери и испуњавањем којих услова може доћи до његовог додатног оптерећења (принцип транспарентности);

ђ) у случају измене уговора не обезбеђује потрошачу право раскида уговора (принцип могућности опозива);

е) искључује могућност да се услови који су повољни за потрошача припишу у његову корист (принцип симетрије). "

Принципе јасне, разумљиве формулације као и принцип транспарентности је тумачио и Европски суд правде у пресуди донетој у предмету С-26/13 у тачки 2. пресуде као и у тачкама 70-75 образложења. На основу изложеног у вези са курсном разликом, али и у вези са условима уговора, који омогућавају његову једнострану измену следе Смернице, да приликом закључења уговора потрошача треба довести у ситуацију, да буде способан правилно проценити обавезе које преузима, па тако и разлоге за појаву додатних трошкова, механизам промене обавеза и његове могуће сразмере а које настају због промене околности након закључења уговора наведених у листи узрока. То не значи, да потрошач приликом закључења уговора мора знати да процени апсолутну горњу границу очекиване обавезе отплате независно од конкретне мере промена околности – које унапред нису познате, а чије навођење и није био услов, већ то, да клаузуле које обезбеђују измену уговора морају одредити могући развој уговорних обавеза потрошача. Из уговорних одредби мора бити јасно из којих разлога, у којој мери и на који

начин околности из листе узрока утичу на меру камата, трошкова и провизије; колики је степен повећања – (наиме, повећање је само могућност) придржавајући се принципа реалности и пропорционалности - односно колики степен смањења треба да обезбеди уговарач потрошачу. Примена математичке формуле – ако је уопште могуће креирати такву формулу – без одговарајућег објашњења такође не одговара захтеву транспарентности, као ни пусто набрајање разлога за једнострану измену уговора. Принцип транспарентности подразумева и да се омогући потрошачу да провери да ли је примена одредаба уговора које омогућавају једнострану измену уговора у складу са законом, и могућност да се супротстави финансијској институцији, ако приметити, да је до за њега неповољне измене уговора дошло непоштовањем принципа реалности, пропорционалности и симетрије. Право на једнострану измену уговора не сме да доведе до тога, да финансијска институција која уговара са потрошачем на произвољан начин, једнострано увећава обавезе потрошача, чиме повећава своју зараду.

Клаузула која омогућава једнострану измену уговора, дакле, одговара принципима јасне, разумљиве формулације и транспарентности – на основу тумачења пресуде Европског суда правде – ако је приликом закључења уговора могуће од стране потрошача проценити, а приликом једностране измене уговора контролисати (познавајући конкретну меру промене/а насталих услова) оправданост, размеру и степен измене уговора који је за њега штетан.

Уколико се докаже некоректност одредбе уговора која омогућава једнострану измену уговора на штету потрошача, примењују се правне последице из тачке 8. мишљења РК број 2/2012 (од 10. децембра), односно клаузуле, које омогућавају некоректну једнострану измену уговора немају правно дејство; уговор, међутим, без ових клаузула обавезује странке под непромењеним условима. Правна последица је иста и када је релевантна одредба уговора у супротности са тачком д) став (1) § 213 Закона о банкама (став 2. образложења уз тачку 5. РЈЕ број 6/2013).

3. У случајевима уговора о кредиту са валутном клаузулом финансијска институција кредит обично исплаћује по куповном курсу који се примењује у њој или у другој финансијској институцији, док потрошач приликом отплате уплату врши узимајући у обзир продајни курс финансијске институције (разнородне курсне листе). Узимајући у обзир, да је у датом тренутку куповни курс увек нижи од продајног, на основу горе наведене уговорне одредбе, финансијска институција остварује приходе, а

потрошач издатке. Примена куповног курса приликом исплате, а продајног курса приликом отплате је некоректан, јер обрачун који је на тај начин одређен једнострано и неоправдано доводи потрошача у неповољан положај повредом принципа добронамерности и часности. Врховни суд је у тачки 1. одлуке РЈЕ под бројем 6/2013 јасно заузео став да се приликом уговора о девизном кредиту како приликом исплате, тако и приликом отплате не дешава конверзија, већ само прерачунавање. На тај начин се иза разнородних курсних листа, који се јављају у уговорима о кредиту са валутном клаузулом не налази стварна услуга директне конверзије новца за корисника. Ове одредбе су некоректне-и због тога, што економски разлози њихове примене за просечног потрошача нису јасне, прегледне. Формирање цена на овакав начин отежава могућност да потрошач јасно види своје обавезе плаћања, како би њиховом приближном мером могао унапред да рачуна. Дакле, без обзира на то, да ли у уговору на граматички јасан, недвосмислен начин стоји чињеница о примени разнородних курсних листа, он не одговара захтевима јасне и недвосмислене регулације на основу тумачења пресуде Европског суда правде.

Према тумачењу изложеног у пресуди под бројем С-26/13 Европског суда правде у ставу (1) члан 6. Смеринце, уколико се уговор не може испунити због ништавности некоректних услова, некоректни услови се замењују допунском одредбом националног права. У мађарском праву такву допунску одредбу садржи став (2) § 231 Грађанског законика, према којем дуговање дефинисано у другој валути треба прерачунати узимајући у обзир курсну листу која је у тренутку и месту уплате на снази. А то није средњи, куповни или продајни девизни курс финансијске институције или другог који пружа финансијске услуге, већ званични девизни курс Мађарске националне банке. Наиме, када је настала ова уредба Грађанског законика, у Мађарској није ни постојала друга курсна листа склопљена у оквиру економије са девизама. „По актуелној курсној листи... на месту уплате“ очигледно се може узети курсна листа, од које је само једна на територији Мађарске, а то је искључиво званични девизни курс одређен од стране Мађарске националне банке. Овакво тумачење закона од стране Врховног суда поткрепљује и став (1) § 11. 58. Закона из 2001. године, став (1) § 10. 208 Закона из 2011. године односно став (1) § 22 139. Закона из 2013. године о Мађарској националној банци. Цитирани прописи са различитом временском важношћу, али на истоветан начин уређују чињеницу да Мађарска национална банка бележи и објављује званичне курсеве за прерачунавање стране валуте у форинте и форинте у стране валуте. Тумачење садржаја §-а 6:45 Закона број 5. из 2013.

године, који је ступио на снагу 15. марта 2014. године (нови Грађански законик) потврђује исправност горе наведеног, наиме, одредбе новог Грађанског законика нису смернице за уговоре закључене пре његовог ступања на снагу, али могу послужити као путоказ за тумачење закона. По наведеној одредби новог Грађанског законика „дуг који је одређен у страниој валути, треба да се прерачуна по курсу одређеном од стране банке по месту и времену извршења, а ако исти не постоји, треба да се прерачуна по курсу тржишта новца.“

Од када је претходно поменуто допуњујућу одлуку о прерачунању валута након закључења уговора о кредиту са валутном клаузулом заменила принудна законска одредба, на прерачунавање валуте се односи ово последње. Такву меродавну законску одредбу садржи нпр. и Закон о банкама који је ступио на снагу 27. новембра 2010. године § 200/А промењен §-ом 1. 96. Закона из 2010. године О неопходној измени одређених законских аката о финансијама у сврху пружања помоћи потрошачима који су запали у тешку ситуацију због подизања стамбених кредита.

С обзиром на чињеницу да је веће за усаглашавање прописа, уговорне одредбе које прописују примену куповног курса приликом исплате, а продајног курса приликом отплате оценило некоректним, делимично је застарело изложено у начелној одлуци Gfv.VII.30.078/2013/14 Врховног суда објављеној под бројем ЕВН.2013.Г.10, и стога ју је веће за усаглашавање прописа укинуло као важећу начелну одлуку на основу става (4) § 42. Закона о судовима.

Наведена начелна одлука је правилно утврдила чињеницу да примена разнородних курсних листа за потрошача значи издатке, а за финансијску институцију приходе; надаље, (наведена одлука) тумачи став који има упориште и у тачки 4. одлуке РЈЕ број 6/2013 о томе, да треба настојати да се неважећи уговори прогласе важећим.

Начелна одлука се није могла бавити питањем некоректности примене разнородних курсних листа с једне стране због тога што је процес прелминарног доношења одлуке пред Европским судом правде у предмету под бројем С-26/13 био у току, а са друге стране због ограничења у ревизији жалбе, узимајући у обзир и то, да суд треба да уочи само очигледну ништавност, која приликом доношења начелне одлуке није постојала.

У смислу изреченог у овој одлуци о усаглашавању прописа више није могуће одржавање става начелне одлуке, да недостатак индикације мере

разлике која се јавља применом разнородних курсних листа проузрокује ништавност уговора на основу тачке ц) става (1) § 213 Закона о банкама. Наиме, одлука о усаглашавању прописа је примену разнородних курсних листа оценила као некоректну, са последицом, да на место некоректних одредби ступе допунске одредбе Грађанског законика. Због изостанка некоректне-уговорне одредбе на основу тачке ц) став (1) § 213 Закона о банкама уговор се не може сматрати незаконитим.

Ово важи и у случају када потрошач тражи утврђивање ништавности уговора позивајући се искључиво на непоштовање тачке ц) став (1) § 213 Закона о банкама и изричито изјављује, да се противи утврђивању некоректности примене разнородних курсних листа. Наиме, ако је потрошач већ тражио утврђивање ништавности одређене уговорне одредбе – а преко ње и целог уговора – позивајући се на други разлог ништавности (кршење закона), правило става (2) § 209/A Грађанског законика, да се на ништавност може позивати само у интересу потрошача (релативна ништавност) не спречава уочавање некоректности по службеној дужности. Ако потрошач након обавештења суда о некоректности одредбе уговора која прописује примену разнородних курсних листа изјави да је изричито против утврђивања некоректности, онда суд по службеној дужности исто не може утврдити, али треба да одбије захтев основан на тачки ц) става (1) § 213 Закона о банкама (противтужба). Наиме, ништавност која се заснива на овој одредби може настати само у случају недостатка услова који се оцењује коректним.

Од објављивања ове одлуке обавеза уочавања некоректности одредбе уговора, која се односи на примену разнородних курсних листа, по службеној дужности пада на терет судова.

IV.

На основу наведених разлога одбор за усаглашавање прописа на основу тачке а) став (1) § 32. Закона о судовима у интересу обезбеђења јединствене примене закона при судовима у складу са садржајем у диспозитиву доноси одлуку и ту одлуку објављује у Службеном листу Мађарске „Magyar Közlöny“, на централном вебсајту и на вебсајту Врховног суда [став (1) § 42. Закона о судовима].

У Будимпешти, 16. јуна 2014. године

Dr.Darák Péter s.k. a jogegységi tanács elnöke

**[Др Петер Дарак својеручно, председник већа за усаглашавање
прописа]**

Dr.Vezekényi Ursula s.k. előadó bíró

[Др Урсула Везекењи својеручно, судија известилац]

Dr.Almásy Mária s.k. bíró

[Др Мариа Алмаши својеручно, судија]

Dr.Baka András s.k. bíró

[Др Андраш Бака својеручно, судија]

Dr.Bartal Géza s.k. bíró

[Др Геза Бартал својеручно, судија]

Böszörményiné dr.Kovács Katalin s.k. bíró

[Бесермењијева Др Каталин Ковач својеручно, судија]

Dr.Csentericsné dr.Ágh Bíró Ágnes s.k. bíró

[Чентеричева Др Агнеш Аг-Биро својеручно, судија]

Dr.Csiki Péter s.k. bíró

[Др Петер Чики својеручно, судија]

Dr.Csőke Andrea s.k. bíró

[Др Андреа Чеке својеручно, судија]

Dr.Csúri Éva s.k. bíró

[Др Ева Чери својеручно, судија]

Dr.Farkas Attila s.k. bíró

[Др Атила Фаркаш својеручно, судија]

Dr.Harter Mária s.k. bíró

[Др Мариа Хартер својеручно, судија]

Dr.Havasi Péter s.k. bíró

[Др Петер Хаваши својеручно, судија]

Dr.Kemenes István s.k. bíró

[Др Иштван Кеменеш својеручно, судија]

Dr.Kiss Gábor s.k. bíró

[Др Габор Киш својеручно, судија]

Dr.Kollár Márta s.k. bíró

[Др Марта Колар својеручно, судија]

Dr.Kovács Zsuzsanna bíró

[Др Жужана Ковач својеручно, судија]

Dr.Kőrös András s.k. bíró

[Др Андраш Кереш својеручно, судија]

Dr.Madarász Anna s.k. bíró

[Др Ана Мадарас својеручно, судија]

Dr.Makai Katalin s.k. bíró

[Др Каталин Макаи својеручно, судија]

Dr.Mészáros Mátyás s.k. bíró

[Др Мађаш Месарош својеручно, судија]
Dr.Mocsár Attila Zsolt s.k. bíró

[Др Атила Жолт Мочар својеручно, судија]
Dr.Molnár Ambrus s.k. bíró

[Др Амбруш Молнар својеручно, судија]
Dr.Orosz Árpád s.k. bíró

[Др Арпад Орос својеручно, судија]
Dr.Osztovits András s.k. bíró

[Др Андраш Остович својеручно, судија]
Dr.Pataki Árpád s.k. bíró

[Др Арпад Патаки својеручно, судија]
Dr.Pethőné dr.Kovács Ágnes s.k. bíró

[Др Петеова др Агнеш Ковач својеручно, судија]
Dr.Puskás Péter s.k. bíró

[Др Петер Пушкаш својеручно, судија]
Dr.Simonné dr.Gombos Katalin s.k. bíró

[Др Шимонова др Каталин Гомбош својеручно, судија]
Dr.Szabó Klára s.k. bíró

[Др Клара Сабо својеручно, судија]
Dr.Szentpéteriné dr.Bán Erzsébet s.k. bíró

[Др Сентпетеријева др Ержебет Бан својеручно, судија]
Dr.Szűcs József s.k. bíró

[Др Јођеф Сич својеручно, судија]
Tamáné dr.Nagy Erzsébet s.k. bíró

[Таманова др Ержебет Нађ својеручно, судија]
Dr.Török Judit s.k. bíró

[Др Јудит Терек својеручно, судија]
Dr.Udvary Katalin s.k. bíró

[Др Каталин Удвари својеручно, судија]
Dr.Varga Edit s.k. bíró

[Др Едит Варга својеручно, судија]
Dr.Wellmann György s.k. bíró

[Др Ђерђ Велман својеручно, судија]
Dr.Zámbó Tamás s.k. bíró

[Др Тамап Замбо својеручно, судија]
[чланови већа за усаглашавање прописа]

Извор, вебсајт мађарског Врховног суда:

<http://kuria-birosag.hu/hu/joghat/22014-szamu-pje-hatarozat>